

2ος Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός Ελληνικής Γλώσσας «Κλείταρχος και Βερενίκη»

Θέμα: «Ο Κλείταρχος και η Βερενίκη γιορτάζουν τα 200 χρόνια από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης»

Προσοχή: Παρακαλούμε να ακολουθηθεί η κατανομή των μονάδων όπως εμφανίζεται στο παρόν θέμα!

Έλα έξω

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί μία ιστορία με φόντο την Επανάσταση του 1821. Δύο κορίτσια, που ζουν στην Κάρυστο της Εύβοιας, γνωρίζονται τυχαία και γεννιέται μεταξύ τους μια φιλία που δεν την εμποδίζει ο πόλεμος ανάμεσα σε δύο λαούς.

-Καλά! Αυτά που λένε πως για να πεις ότι κάποιος είναι φίλος σου πρέπει να τον ξέρεις καιρό, να έχετε μιλήσει πολύ, να έχετε μοιραστεί μυστικά, εγώ δεν τα πιστεύω. Με την καλύτερή μου φίλη μόνο δύο λέξεις είχαμε ανταλλάξει. Ελληνίδα εγώ, Τουρκάλα εκείνη, πώς να συνεννοηθούμε; Μέναμε ακόμη στην Κάρυστο. Εκεί έγιναν αυτά που θα σας διηγηθώ.

Μια μέρα γύριζα σπίτι και άκουσα νιαουρίσματα. Ένα γατάκι, τόσο δα ήταν, είχε χωθεί σε έναν θάμνο και δεν μπορούσε να βγει. Προσπαθούσα να το τραβήξω αλλά δεν τα κατάφερα, το χέρι μου δεν χωρούσε και κάποια στιγμή γρατζουνίστηκα! Όλο αγκάθια ήταν ο θάμνος.

«Έλα έξω» του έλεγα. Αυτό φοβόταν να κουνηθεί. Ένα κορίτσι που περνούσε, στην ηλικία μου θα ήταν, κάπου δέκα χρονών, με πλησίασε. Εγώ συνέχισα να λέω στο γατάκι «Έλα έξω». Αυτή έχωσε το χέρι της και κατάφερε να το βγάλει.

Από τότε κάθε μέρα την ίδια ώρα συναντιόμασταν με το κορίτσι, λες και είχαμε συνεννοηθεί. Το γατάκι ήταν πάντα φοβισμένο. Όλο κάπου κρυμμένο το βρίσκαμε. Εγώ του έλεγα «Έλα έξω» και έβγαινε. Το ταΐζαμε, παίζαμε μαζί του. Με το κορίτσι δεν μιλήσαμε ποτέ, μόνο γελούσαμε συνέχεια.

Και ξαφνικά ήρθε το μεγάλο κακό. Η Κάρυστος ξεσηκώθηκε. Ο Ομάρ Πασάς δεν κατάφερε να νικήσει τους Έλληνες και ζήτησε βοήθεια. Του έστειλαν ένα βαπόρι με χιλιάδες Τούρκους στρατιώτες. Έπεσαν στον κόσμο σαν άγρια θηρία [...]. Οι Έλληνες τρέχαμε να κρυφτούμε σε δάση, σε σπηλιές, όπου μπορούσαμε. Η μαμά μου κι εγώ φύγαμε από το σπίτι και χωθήκαμε σε έναν θάμνο παραδίπλα. Οι Τούρκοι στρατιώτες σε λίγο θα μας έφταναν. Τότε άκουσα μια φωνή να μου λέει: «Έλα έξω», «Έλα έξω».

Ήταν η φίλη μου. Με τράβηξε από το ρούχο. «Πάμε» είπα στη μάνα μου. Αυτή με κοίταξε με απορία, αλλά με ακολούθησε. Τρέχαμε και οι τρεις σαν τρελές. Το κορίτσι μās οδήγησε στο σπίτι του Ομάρ Πασά. Άνοιξε την πόρτα. «Έλα έξω» μας είπε πάλι και μας τράβηξε μέσα. Οι γυναίκες του Πασά μας κοιτούσαν τρομαγμένες. Μας κράτησαν όμως, μέχρι να τελειώσει το κακό. Μας έσωσαν.

Την άλλη μέρα πήγαμε στο λιμάνι και πήραμε το πλοίο. Την καλύτερή μου φίλη δεν την ξαναείδα ποτέ.

1. Χαρακτηρίζω τις παρακάτω προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

(2μ το καθένα _____ / 18)

Οι δυο φίλες...

- είχαν διαφορετική καταγωγή Σ
- γνωρίστηκαν πριν φτάσουν οι στρατιώτες του Ομάρ Πασά Σ
- ήταν περίπου 12 χρονών Λ
- ζούσαν στην Ικαρία Λ
- συναντιόντουσαν κάθε μέρα την ίδια ώρα Σ
- είχαν ανταλλάξει πολλά μυστικά Λ
- συναντήθηκαν ξανά μετά το τέλος του πολέμου Λ
- επικοινωνούσαν χωρίς να μιλάνε Σ
- έφυγαν μαζί ανεβαίνοντας στο πλοίο Λ

2. Επιλέγω τη σωστή απάντηση:

(2μ το καθένα _____ / 10)

- Την ιστορία του κειμένου αφηγείται:

α) μια μικρή Τουρκάλα   β) η μητέρα της μικρής Ελληνίδας   γ) μια μικρή Ελληνίδα

- Σύμφωνα με το κείμενο για να δημιουργηθεί μια φιλία χρειάζεται:

α) πολύς χρόνος   β) να μιλάς την ίδια γλώσσα   γ) να βοηθάς τους φίλους σου, όταν έχουν ανάγκη

- Ο Ομάρ Πασάς επειδή δεν μπορούσε να νικήσει τους Έλληνες:

α) έδωσε εντολή να υποχωρήσει ο τουρκικός στρατός   β) ζήτησε βοήθεια να του στείλουν τουρκικό στρατό   γ) ζήτησε βοήθεια από την Αίγυπτο

- Η μικρή Ελληνίδα με τη μητέρα της για να σωθούν έφυγαν από το σπίτι και αρχικά κρύφτηκαν:

α) στο δάσος πίσω από ένα δέντρο

β) σε έναν θάμνο

γ) στο σπίτι του Ομάρ Πασά

- Το κορίτσι με τη μητέρα του σώθηκαν χάρη στη βοήθεια:

α) του Ομάρ Πασά

β) ενός Τούρκου στρατιώτη

γ) της μικρής Τουρκάλας

3. Διαβάζω το παρακάτω απόσπασμα:

(____ / 12)

Τότε άκουσα μια φωνή να μου λέει: «Έλα έξω», «Έλα έξω».

Τρέχαμε και οι τρεις σαν τρελές. Το κορίτσι μάς οδήγησε στο σπίτι του Ομάρ Πασά. Άνοιξε την πόρτα. «Έλα έξω» μας είπε πάλι και μας τράβηξε μέσα.

Το κορίτσι χρησιμοποιεί τη φράση «Έλα έξω». Πιστεύεις πως γνωρίζει τη σημασία της; Δικαιολόγησε την απάντησή σου.

Ενδεικτική απάντηση: Η μικρή Τουρκάλα άκουγε συνέχεια τη μικρή Ελληνίδα να λέει «Έλα έξω» στο γατάκι για να βγει από τον θάμνο. Δεν ήξερε ακριβώς τη σημασία της αλλά ήταν τα μόνα λόγια που μπορούσε να πει για να επικοινωνήσει με τη φίλη της και να τη βοηθήσει.

Η απάντηση μπορεί να θεωρηθεί σωστή είτε ο μαθητής γράψει ότι η μικρή Τουρκάλα ήξερε τη σημασία της φράσης είτε ότι δεν την ήξερε, αρκεί να τονίσει την ανάγκη της για επικοινωνία.

4. Διαβάζω το παρακάτω κείμενο, παρατηρώ τις υπογραμμισμένες λέξεις και κυκλώνω τα συνώνυμα (λέξεις που έχουν την ίδια σημασία) στο κρυπτόλεξο (οριζόντια και κάθετα).

Η Κάρυστος ξεσηκώθηκε. Ο Ομάρ Πασάς ζήτησε βοήθεια και του έστειλαν ένα βαπόρι με χιλιάδες Τούρκους στρατιώτες. Έπεσαν στον κόσμο σαν άγρια θηρία [...]. Η μαμά μου κι εγώ φύγαμε από το σπίτι και χωθήκαμε σε έναν θάμνο παραδίπλα.

Δ	Κ	Σ	Ρ	Α	Π	Ι	Ο	Κ	Α	Π	Ζ
Ε	Π	Ι	Τ	Ε	Θ	Η	Κ	Α	Ν	Λ	Ω
Ι	Ρ	Τ	Ε	Τ	Υ	Ρ	Ο	Ρ	Τ	Μ	Α
Ρ	Χ	Ρ	Ο	Χ	Ε	Υ	Δ	Α	Σ	Ε	Ε
Α	Ε	Ζ	Ο	Ο	Λ	Τ	Ο	Β	Τ	Σ	Λ
Ψ	Δ	Χ	Ε	Ι	Λ	Τ	Υ	Ι	Ο	Α	Ω
Ι	Κ	Ρ	Υ	Φ	Τ	Η	Κ	Α	Μ	Ε	Ρ
Ε	Π	Α	Ν	Α	Σ	Τ	Α	Τ	Η	Σ	Ε

(2μ το καθένα _ / 10)

5. Παρατηρώ τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω προτάσεις και βρίσκω το όμοιο μέρος (το θέμα) τους:

Αυτό φοβόταν να κουνηθεί [...]

Το γατί ήταν πάντα φοβισμένο.

Όμοιο μέρος: **φοβ**

(____ / 5)

Με το όμοιο μέρος φτιάχνω τη λέξη που αντικαθιστά τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω προτάσεις:

(3μ το καθένα ____ / 15)

- Αντιμετώπισε χωρίς φόβο τον εχθρό. **άφοβα**_____
- Μου αγόρασαν ένα τρομερό δώρο στη γιορτή μου. **φοβερό**_____
- Ο γάτος είναι πολύ δειλός, κρύβεται συνέχεια. **φοβιτσιάρης**
- Το βλέμμα του και τα λόγια του με κατατρόμαξαν. **καταφόβισαν, φόβισαν**
- Η φοβία για το ύψος τού προκαλεί πανικό. **υψοφοβία**_____

6. Τι σκέφτεσαι και πώς νιώθεις για τη φιλία μεταξύ της μικρής Ελληνίδας και της μικρής Τουρκάλας στα χρόνια της Επανάστασης του 1821; Γράφεις μια μικρή παράγραφο.

(____ / 30)

Παράγοντες αξιολόγησης παραγωγής γραπτού λόγου

- Περιεχόμενο: Σκέψεις και συναισθήματα για τη φιλία της μικρής Ελληνίδας και της μικρής Τουρκάλας (20 μονάδες)
- Γραμματική – Σύνταξη (5 μονάδες)
- Λεξιλόγιο (5 μονάδες)

Καλά αποτελέσματα!